

۲۰۱۹/۰۳/۱۵

سرلوح مرادزی

ایا عطانور د یوه قومندان د گمارني او سلب حقوقي واک لري؟

کله چې عطا محمد نور د بلخ ولایت له مقام څخه گوښه شو، اوس په حکومت کې نوموړی کوم حقوقي شخصیت نه گنل کیږي. همدارنگه که څوک د ولایت په مقام یا بل مقام کې دنده هم ولري؛ د حکومتی چارواکو بدلون رابدلون خپل پروسیجر لري او داسې مقام چا ته حقوقي واک نه ورکوي چې د چارواکو په گمارنه او سلب کې دې د تنظیمي، سمي او یا بلې خپلوی پر بنسټ لاس ووهي او واک دې ولري!

گمان نه کیږي چې عطانور دې له داسې پروسیجره بې خبره وي، اوس پوښتنه دا ده چې نوموړی ولې د ځینو کسانو په ادلون بدلون سره چې حکومت کې قانوني چلند دی، په تېره بیا بلخ ولایت کې غبرگون ښی؟ ایا عطانور بلخ ولایت د افغانستان خاوره نه بولي او په خپل اند، ځان د دې توتي ابدي واکمن بولي؟ ایا کوم بل هېواد ورته د مزارشریف د «وابسرای» دنده سپارلي؟

عطا نور ولې د مرکزي حکومت د پیاوړتیا او د قانون د پلټوب په وړاندې، د دولت او نظام د نورو مخالفینو څخه مخکې، دریري؟

ایا بلخ کې په داسې لاسوهني سره، عطا یوازي خپلې تنظیمي او سیاسي گټې په پام کې لري، که تر داسې گټو خبره پورته ده؟

او په ټوله کې د بلخ په اړه عطانور څه پلانونه په پام کې لري؟

څه مهال وړاندې د جرمني شپېگل مجلې د عطانور د ځینو پلانونو څخه پرده پورته کړې وه، هلته لولو «مجله شپېگل آلمان به اسنادی دست یافته است که نشان می دهد عطا محمد نور والی پیشین بلخ به خاطر دست داشتن در قاچاق مواد مخدر مورد پیگرد ناتو قرار دارد. این نشریه آلمانی گزارش داده است که ناتو از سال 2010 به بعد عملکردهای آقای نور را تحت نظارت دارد و در مورد دست داشتن او در قاچاق مواد مخدر اسناد و شواهد کافی جمع آوری نموده است. شپېگل فاش نموده است که نام عطا محمد نور در لیست قاچاقبران مواد مخدر ناتو، در جایگاه 1722 قرار دارد. نظر به گزارش این نشریه آلمانی، عطا محمد نور تاکنون میلیونها دالر را از طریق قاچاق مواد مخدر در افغانستان به دست آورده است. منبع می افزاید، والی پیشین بلخ، علاوه بر سوء استفاده از مقام رسمی دولتی در قاچاق مواد مخدر، به قتل رقیبان سیاسی خود نیز متهم شناخته شده است.»

د حیرتانو بندر گمرکي عواید او په بلخ کې د بیزنس نوري لاري چاري چې اسلامي جمعیت او عطانور ته د پیسو پخه زیرمه جوړوي، حقیقت کې د مرکزي حکومت په وړاندې د عطانور د اختلاف اصلي لامل شمېرل کیږي. عطانور چې اوس په را روانو ټاکنو کې ډېرو پیسو ته اړتیا لري، نه غواړي بلخ کې هغه کسان له دندو گوښه شي چې د دغو پیسو په ورکړه کې عطانور او اسلامي جمعیت ته ژمن دي.

بلخوا جرمني شپېگل مجله د عطانور د پلانونو بل اړخ هم راپه گوته کوي او لیکي چې عطانور بلخ کې د خپلو سیاسي سیالانو په لمنځه وړلو هم صرفه نه کوي. د ۱۳۹۶ کال د زمري میاشت کې عطا نور د بلخ د ولایتي شوراغړی اصف مومند د بلخ له هوایي میدان څخه ونیو او بیا یې خپل کور ته د جزا لپاره یوور، امریکا غږ په دې اړه لیکي «محمد اصف مهمند، عضو شورای ولایتی بلخ ادعا می کند که طارق نور، پسر عطا محمد نور، والی بلخ، نصف گوش او رابا دندان گزیده و بُریده است.»

آقای مهمند در یک مصاحبه اختصاصی با تلویزیون آشنا صدای امریکا همچنین ادعا کرد که سکرتر والی بلخ با تفنگچه بر فرق او کوبید و او را مجروح ساخت.

در این مصاحبه آقای مهمند که علایم ضربه خورده در چشم چپ اش دیده می شد، و سرش نیز با بنداز سفید بسته بود، به گوش چپ اش اشاره کرد که نشانه دندان گزیدگی به صورت واضح در آن دیده می شد.»

احمد ضیا مسعود د اسلامي جمعیت مرستیال د مشرانو جرگې د لومړي مرستیال محمدعالم ایزدیار د زوی سالم ایزدیار د وژني د لومړي تلین په مراسمو کې ویلي ول «دا اوس چې په شمال کې زیاتره ډلې جگړه کوي، په جمعیت پورې تړلي دي. هغه ډلې چې په فاریاب یا جوزجان کې جگړه کوي یا په جمعیت او یا هم په جنبش پورې تړلي دي، BBC»

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

په همدې تړاو امریکا غږ سره، ضیا مسعود دا هم زیاته کړې وه «تنها طالبان عامل بر هم زدن امنیت و ثبات در افغانستان نبوده، بلکه به گفته وی، بیشتر گروه های مسلح مخالف دولت در فاریاب و جوزجان، اعضای وابسته به حزب جمعیت اسلامی یا جنبش اسلامی اند»

په ټوله کې اسلامي جمعیت او عطا محمد نور، بلخ د کابل او مرکزي حکومت په وړاندې د یوې خوږې ګوتې او ضربې پتوګه کاروي. دا ډله مزار شریف ښار ته په خپل اند، د راتلونکي خراسان د پلازمېنې په سترګه ګوري. خوشې نه ده چې د افغان تذکرو د ویش په مخنیوي کې غږ له مزاره پورته کيږي. د افغان هویت، تاریخ او نورو ملي ارزښتونو سره مخالفت ته لومړی په مزار کې لمن وهل کيږي.

هغه کسان چې فکر کوي، د یوه چارواکي بدلون د کابل او مزار تر منځ په دومره کرکېچ نه ارزوي، حقیقت کې د مرکزي حکومت په وړاندې د توطیې له ریښې نه دي خبر!

عطا نور د امنیې د یوه عادي قومندان بدلون د حکومت توطیه بولي، خو نوموړی په دې خبرو سره هغه لویه توطیه پټوي چې اسلامي جمعیت یې د مزار شریف څخه د کابل او ټول افغانستان په وړاندې په پام کې لري.

په ۱۹۹۲ کال هم په افغانستان کې د تنظیمي او کورنیو جګړو توطیه لومړی له مزاره پیل شوه او وروسته کابل او ټول افغانستان ته خپره شوه.

نن هم بیخي ورته سیناریو په پام کې ده، هڅه کيږي چې مزار شریف د یو ځل بیا د مرکزي حکومت په وړاندې د بغاوت او اړودور په مرکز بدل شي.

خو د عطانور په وړاندې امرالله صالح بیا وایي «د بلخ امنیې قومندان ګوښه کېدل هیڅ ډول توطیه نه ده، بلکې ولسمشر دغه کار د امنیې وضعیت د ښه کېدو په پار کړی دی»

په دې منځ کې یوه بله خبره چې بیخي خواشینوونکې او د حیرانتیا وړ ده، هغه د مزار د یوه قومندان د بدلون په اړه، کابل کې د امریکا د سفير ښاغلي جان بس څرګندونې دي!

نوموړي په چهارشنبه د مارچ په ۱۳ مه، په ټوټیر لیکلي چې د شخصي ګټو لپاره د هغه پیسو، تجهیزاتو او نورو مرستو چې د امریکا خلکو افغانستان ته ورکړي، لګول او کارول «زموږ د وژل شویو اتلانو» سپکاوی دی.

لومړی خو د امریکا سفير د افغانستان په کورنیو چارو کې د لاسوهنې هیڅ حق نه لري، ځکه نوموړی یوازې د امریکا سفير دی، نه د افغانستان «وايسرای»!

بله دا، دغه وسایل چې افغان حکومت یې د امریکا په ګډون له بل هېواده رانیسي، هغه د افغانستان ملکیت دی او افغان دولت یې د خپلو ملي ګټو په پار چې څنګه وغواړي، لګولي او کارولي شي.

دغه وسایل یو هېواد هم افغانستان ته وریا او خدای په جات نه ورکوي، بلکې د هغو تر شا د هېوادو ګټې پرتې دي او په دې لامل وریا نه ګڼل کيږي.

د امریکا د سفير دا ډول څرګندونې، په ښکاره د افغان مرکزي حکومت پرځای، د یوه جنګسالار او ټاکلي تنظیمي ډلې څخه چې په کور دننه، ټولو ګډوډیو او توطیو کې لاس لري، ننگه او ملاتړ دی چې په هیڅ توګه افغانو ته د منلو وړ نه دي او هغه غندي!

بلخوا که د امریکا سفير د خپلو نااهله څرګندونو په اړه، له افغان دولت او افغانانو بڅښنه ونه غواړي، پر افغان دولت غږ کوو چې نوموړی سفير دې په ۴۸ ساعتونو کې له افغانستان وشړي!

افغانستان د امریکا په ګډون ډېرو هېوادو سره دوستانه اړیکې او متقابلې ګټې لري او هغه پالي، خو دا په دې مانا نه ده چې د یوه سفير او یا بل چارواکي بې سره بوله څرګندونو ته دې چوپ او بې غبرګونه پاتې شي!

پای

د پانوی شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ